

**कृत्तिका-सोमवासर-
पारायणम्**

॥ शिवमानसपूजा ॥

रत्नैः कल्पितमासनं हिमजलैः स्नानं च दिव्याम्बरं
 नानारत्नविभूषितं मृगमदामोदाङ्कितं चन्दनम्।
 जातीचम्पकबिल्वपत्ररचितं पुष्पं च धूपं तथा
 दीपं देव दयानिधे पशुपते हृत्कल्पितं गृह्णताम्॥ १ ॥

सौवर्णे नवरत्नखण्डरचिते पात्रे घृतं पायसं
 भक्ष्यं पञ्चविधं पयोदधियुतं रम्भाफलं पानकम्।
 शाकानामयुतं जलं रुचिकरं कर्पूरखण्डोज्ज्वलं
 ताम्बूलं मनसा मया विरचितं भक्त्या प्रभो स्वीकुरु॥ २ ॥

छत्रं चामरयोर्युगं व्यजनकं चादर्शकं निर्मलं
 वीणाभेरिमृदङ्गकाहलकला गीतं च नृत्यं तथा।
 साष्टाङ्गं प्रणतिः स्तुतिर्बहुविधा ह्येतत् समस्तं मया
 सङ्कल्पेन समर्पितं तव विभो पूजां गृहाण प्रभो॥ ३ ॥

आत्मा त्वं गिरिजा मतिः सहचराः प्राणाः शरीरं गृहं
 पूजा ते विषयोपभोगरचना निद्रा समाधिस्थितिः।
 सञ्चारः पदयोः प्रदक्षिणविधिः स्तोत्राणि सर्वा गिरो
 यदत्कर्म करोमि तत्तदखिलं शम्भो तवाऽराधनम्॥ ४ ॥

करचरणकृतं वाक्षायजं कर्मजं वा
 श्रवणनयनजं वा मानसं वाऽपराधम्।
 विहितमविहितं वा सर्वमेतत् क्षमस्व
 जय जय करुणाव्ये श्रीमहादेव शम्भो॥ ५ ॥

॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
श्री-गोविन्द-भगवत्पूज्य-पाद-शिष्यस्य श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतौ
श्री-शिवमानसपूजा सम्पूर्णा ॥

॥ शिवाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम् ॥

॥ ध्यानम् ॥

ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभं चारुचन्द्रावतंसं
रत्नाकल्पोज्ज्वलाङ्गं परशुमृगवराभीतिहस्तं प्रसन्नम्।
पद्मासीनं समन्तात् स्तुतममरगणैर्व्याघ्रकृतिं वसानं
विश्वाद्यं विश्वबीजं निखिलभयहरं पञ्चवक्रं त्रिनेत्रम्॥

॥ स्तोत्रम् ॥

अस्य शिवाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रस्य विष्णुर्त्रिष्विः, अनुष्टुप् छन्दः, शिवः
परमेश्वरो-देवता, शिवप्रसादसिद्धर्थे जपे विनियोगः।

शिवो महेश्वरः शम्भुः पिनाकी शशिशेखरः।
वामदेवो विरूपाक्षः कपर्दी नीललोहितः ॥ २०३ ॥

शङ्करः शूलपाणिश्च खद्वाङ्गी विष्णुवल्लभः।
शिपिविष्टोऽम्बिकानाथः श्रीकण्ठो भक्तवत्सलः ॥ २०४ ॥

भवः शर्वस्त्रिलोकीशः शितिकण्ठः शिवाप्रियः।
उग्रः कपाली कामारिरन्यकासुरसूदनः ॥ २०५ ॥

गङ्गाधरो ललाटाक्षः कालकालः कृपानिधिः।
भीमः परशुहस्तश्च मृगपाणिर्जटाधरः ॥ २०६ ॥

कैलासवासी कवची कठोरस्त्रिपुरान्तकः।
वृषाङ्को वृषभारूढो भस्मोद्धूलितविग्रहः ॥ २०७ ॥

सामप्रियः स्वरमयस्त्रीमूर्तिरनीश्वरः।
सर्वज्ञः परमात्मा च सोमसूर्याभिलोचनः ॥ २०८ ॥

हर्विर्यज्ञमयः सोमः पञ्चवक्त्रः सदाशिवः।
विश्वेश्वरो वीरभद्रो गणनाथः प्रजापतिः ॥ २०९ ॥

हिरण्यरेता दुर्घर्षो गिरीशो गिरिशोऽनघः।
भुजङ्गभूषणो भर्गो गिरिधन्वा गिरिप्रियः ॥ २१० ॥

कृत्तिवासाः पुरारातिर्भगवान् प्रमथाधिपः।
मृत्युंजयः सूक्ष्मतनुर्जगद्यापी जगदुरुः ॥ २११ ॥

व्योमकेशो महासेनजनकश्चारुविक्रमः।
रुद्रो भूतपतिः स्थाणुरहिर्बुद्ध्यो दिगम्बरः ॥ २१२ ॥

अष्टमूर्तिरनेकात्मा सात्त्विकः शुद्धविग्रहः।
शाश्वतः खण्डपरशुरजः पाशविमोचकः ॥ २१३ ॥

मृडः पशुपतिर्देवो महादेवोऽव्ययो हरिः।
पूषदन्तभिदव्यग्रो दक्षाध्वरहरो हरः ॥ २१४ ॥

भगनेत्रभिदव्यक्तः सहस्राक्षः सहस्रपात्।
अपवर्गप्रदोऽनन्तस्तारकः परमेश्वरः ॥ २१५ ॥

॥ फलश्रुतिः ॥

इमानि दिव्यनामानि जप्यन्ते सर्वदा मया।
नामकल्पलतेयं मे सर्वाभीष्टप्रदायिनि ॥

नामान्येतानि सुभगे शिवदानि न संशयः।
वेदसर्वस्वभूतानि नामान्येतानि वस्तुतः॥

एतानि यानि नामानि तानि सर्वार्थदान्यतः।
जप्यन्ते सादरं नित्यं मया नियमपूर्वकम्॥

वेदेषु शिवनामानि श्रेष्ठान्यघहराणि च।
सन्त्यनन्तानि सुभगे वेदेषु विविधेष्वपि॥

तेभ्यो नामानि सञ्ज्ञ्य कुमाराय महेश्वरः।
अष्टोत्तरसहस्रं तु नामामुपदिशत् पुरा॥

॥इति शिवरहस्ये सप्तमे अंशे त्रयोदशे अध्याये नामकल्पलता नाम
शिवाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम्॥

॥ शिवोपासनमन्त्राः ॥

निधनपतये नमः। निधनपतान्तिकायु नमः। ऊर्ध्वायु नमः।
ऊर्ध्वलिङ्गायु नमः। हिरण्यायु नमः। हिरण्यलिङ्गायु नमः। सुवर्णायु
नमः। सुवर्णलिङ्गायु नमः। दिव्यायु नमः। दिव्यलिङ्गायु नमः।
भवायु नमः। भवलिङ्गायु नमः। शर्वायु नमः। शर्वलिङ्गायु नमः।
शिवायु नमः। शिवलिङ्गायु नमः। ज्वलायु नमः। ज्वललिङ्गायु नमः।
आत्मायु नमः। आत्मलिङ्गायु नमः। परमायु नमः। परमलिङ्गायु नमः।
एतथ्सोमस्य सूर्यस्य सर्वलिङ्गं स्थापयति पाणिमन्त्रं पवित्रम्॥३३॥

॥ पश्चिमवक्त्र-प्रतिपादक-मन्त्रः ॥

सुद्योजातं प्रपद्यामि सुद्योजातायु वै नमो नमः। भवे भवे नाति भवे

भवस्तु माम्। भुवोद्भूवायु नमः॥३४॥

॥उत्तरवक्त्र-प्रतिपादक-मन्त्रः ॥

वामदेवायु नमो ज्येष्ठायु नमः श्रेष्ठायु नमो रुद्रायु नमः कालायु नमः
कलंविकरणायु नमो बलंविकरणायु नमो बलायु नमो बलंप्रमथनायु
नमः सर्वभूतदमनायु नमो मुनोन्मनायु नमः॥३५॥

॥दक्षिणवक्त्र-प्रतिपादक-मन्त्रः ॥

अङ्गोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरुघोरतरेभ्यः। सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते
अस्तु रुद्ररूपेभ्यः॥३६॥

॥प्राग्वक्त्र-प्रतिपादक-मन्त्रः ॥

तत्पुरुषाय विद्वहै महादेवाय धीमहि। तत्रौ रुद्रः प्रचोदयात्॥३७॥

॥ऊर्ध्ववक्त्र-प्रतिपादक-मन्त्रः ॥

ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा
शिवो मै अस्तु सदाशिवोम्॥३८॥

॥नमस्कारमन्त्राः ॥

नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय हिरण्यरूपाय हिरण्यपतये-
ऽम्बिकापतय उमापतये पशुपतये नमो नमः॥३९॥

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम्। ऊर्ध्वरैतं विरूपाक्षं
विश्वरूपाय वै नमो नमः॥४०॥

सर्वे वै रुद्रस्तस्मै रुद्रायु नमो अस्तु। पुरुषो वै रुद्रः सन्महो नमो
नमः। विश्वं भूतं भुवनं चित्रं बंहुधा जातं जायमानं च यत्। सर्वे ह्येष
रुद्रस्तस्मै रुद्रायु नमो अस्तु॥४१॥

कदुद्रायु प्रचेतसे मीदुष्टमायु तव्यसे। वो चेम् शन्तम् हृदे। सर्वे
ह्येष रुद्रस्तस्मै रुद्रायु नमो अस्तु॥४२॥

॥ कार्त्तिकसोमवाराध्यम् ॥

सोमवारे दिवा स्थित्वा निराहारो महेश्वर।
नक्तं भोक्ष्यामि देवेश अर्पयामि सदाशिव॥१॥

—साम्बशिवाय नमः इदमध्यम्। (त्रिः)

नक्तं च सोमवारे च सोमनाथ जगत्पते।
अनन्तकोटिसौभाग्यं अक्षय्यं कुरु शङ्कर ॥२॥

—साम्बशिवाय नमः इदमध्यम्। (त्रिः)

नमः सोमविभूषाय सोमायामिततेजसे।
इदमध्यं प्रदास्यामि सोमो यच्छतु मे शिवम्॥३॥

—साम्बशिवाय नमः इदमध्यम्। (त्रिः)

आकाशादिग्शरीराय ग्रहनक्षत्रमालिने।
इदमध्यं प्रदास्यामि सुप्रीतो वरदो भव॥४॥

—साम्बशिवाय नमः इदमध्यम्। (त्रिः)

अम्बिकायै नमस्तुभ्यं नमस्ते देवि पार्वति।
अनघे वरदे देवि गृहणार्घ्यं प्रसीद मे॥५॥

—पार्वत्यै नमः इदमर्घ्यम्। (त्रिः)

सुब्रह्मण्य महाभाग कार्त्तिकेय सुरेश्वर।
इदमर्घ्यं प्रदास्यामि सुप्रीतो वरदो भव॥६॥

—सुब्रह्मण्याय नमः इदमर्घ्यम्। (त्रिः)

नन्दिकेश महाभाग शिवध्यानपरायण।
शैलादये नमस्तुभ्यं गृहणार्घ्यमिदं प्रभो॥७॥

—नन्दिकेश्वराय नमः इदमर्घ्यम्। (त्रिः)

[नीलकण्ठ-पदाभ्मोज-परिस्फुरित-मानस ।
शम्भोः सेवाफलं देहि चण्डेश्वर नमोऽस्तु ते॥८॥

—चण्डिकेश्वराय नमः इदमर्घ्यम्। (त्रिः)]

॥ सदाशिवाष्टकम् ॥

पतञ्जलिरुवाच

सुवर्णपद्मिनी-तटान्त-दिव्यहर्म्य-वासिने
सुपर्णवाहन-प्रियाय सूर्यकोटि-तेजसे।
अपर्णया विहारिणे फणाधरेन्द्र-धारिणे
सदा नमः शिवाय ते सदाशिवाय शम्भवे॥१॥

सतुङ्ग-भङ्ग-जहुजा-सुधांशु-खण्ड-मौलये
 पतङ्ग-पङ्कजासुहृत्-कृपीटयोनि-चक्षुषे ।
 भुजङ्गराज-मण्डलाय पुण्यशालि-बन्धवे
 सदा नमः शिवाय ते सदाशिवाय शम्भवे ॥२॥

चतुर्मुखाननारविन्द-वेदगीत-भूतये
 चतुर्भुजानुजा-शरीर-शोभमान-मूर्तये ।
 चतुर्विधार्थ-दान-शौण्ड-ताण्डव-स्वरूपिणे
 सदा नमः शिवाय ते सदाशिवाय शम्भवे ॥३॥

शरन्निशाकर-प्रकाश-मन्दहास-मञ्जुला-
 धरप्रवाल-भासमान-वक्रमण्डल-श्रिये ।
 करस्फुरत-कपालमुक्तरक्त-विष्णुपालिने
 सदा नमः शिवाय ते सदाशिवाय शम्भवे ॥४॥

सहस्र-पुण्डरीक-पूजनैक-शून्यदर्शनात्
 सहस्रनेत्र-कल्पितार्चनाऽच्युताय भक्तिः ।
 सहस्रभानुमण्डल-प्रकाश-चक्रदायिने
 सदा नमः शिवाय ते सदाशिवाय शम्भवे ॥५॥

रसारथाय रम्यपत्र-भृद्रथाङ्गपाणये
 रसाधरेन्द्र-चापशिञ्जिनी-कृतानिलाशिने ।
 स्वसारथी-कृताजनुन्न-वेदरूपवाजिने
 सदा नमः शिवाय ते सदाशिवाय शम्भवे ॥६॥

अति-प्रगल्भ-वीरभद्र-सिंहनाद-गर्जित-
 श्रुतिप्रभीत-दक्षयाग-भोगिनाक-सद्मनाम् ।
 गतिप्रदाय गर्जिताखिल-प्रपञ्चसाक्षिणे
 सदा नमः शिवाय ते सदाशिवाय शम्भवे ॥७॥

मृकण्डुसूनु-रक्षणावधूतदण्ड-पाणये
 सुगन्ध्यमण्डल-स्फुरत्-प्रभाजितामृतांशवे ।
 अखण्डभोग-सम्पदर्थलोक-भावितात्मने
 सदा नमः शिवाय ते सदाशिवाय शम्भवे ॥८॥

मधुरिपु-विधि-शक्र-मुख्य-देवैरपि नियमार्चित-पादपङ्कजाय।
 कनकगिरि-शरासनाय तुभ्यं रजत-सभापतये नमः शिवाय ॥९॥

हालास्यनाथाय महेश्वराय
 हालाहलालङ्कृत-कन्धराय ।
 मीनेक्षणायाः पतये शिवाय
 नमो नमः सुन्दर-ताण्डवाय ॥१०॥

॥ इति श्री-हालास्यमाहात्म्ये पतञ्जलिकृतं श्री-सदाशिवाष्टकं सम्पूर्णम् ॥

॥ चरणशृङ्खरहित-नटराज-स्तोत्रम् ॥

सदश्चित्-मुदश्चित्-निकुश्चित्-पदं झलझलञ्चलित्-मञ्जु-कटकं
 पतञ्जलि-दृगञ्जन-मनञ्जन-मचञ्चलपदं जनन-भञ्जन-करम्।
 कदम्बरुचिमम्बरवसं परममम्बुद्-कदम्बक-विडम्बक-गलं
 चिदम्बुधि-मणिं बुध-हृदम्बुज-रविं-पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज ॥१॥
 हरं त्रिपुर-भञ्जनम् अनन्तकृतकञ्जणम् अखण्डदय-मन्तरहितं
 विरिञ्चिसुरसंहतिपुरन्धर-विचिन्तितपदं तरुणचन्द्रमकुटम्।
 परं पद-विखण्डितयमं भसित-मण्डिततनुं मदनवञ्चन-परं
 चिरन्तनममुं प्रणवसञ्चितनिधिं पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज ॥२॥

अनन्तमरिलं जगदभङ्ग-गुणतुङ्गममतं धृतविधुं सुरसरित्
तरङ्ग-निकुरम्ब-धृति-लम्पट-जटं शमनदम्बसुहरं भवहरम्।
शिवं दशदिगन्तर-विजृभितकरं करलसन्मृगशिशुं पशुपतिं
हरं शशिधनञ्जयपतञ्जनयनं पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज॥३॥

अनन्तनवरत्विलसत्कटककिङ्गिणीश्वलं झालझालं झालरवं
मुकुन्दविधि-हस्तगतमद्वल-लयध्वनिधिमिद्धिमित-नर्तन-पदम्।
शकुन्तरथ-वर्हिरथ-नन्दिमुख-शृङ्गिरिटि-भृङ्गिगण-सञ्चनिकटं
सनन्दसनक-प्रमुख-वन्दित-पदं पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज॥४॥

अनन्तमहसं त्रिदशवन्द्य-चरणं मुनि-हृदन्तर-वसन्तममलं
कबन्ध-वियदिन्द्रवनि-गन्धवह-वहिमख-बन्धुरविमञ्जु-वपुषम् ।
अनन्तविभवं त्रिजगदन्तर-मणिं त्रिनयनं त्रिपुर-खण्डन-परं
सनन्द-मुनि-वन्दित-पदं सकरुणं पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज॥५॥

अचिन्त्यमलिवृन्द-रुचि-बन्धुरगलं कुरित-कुन्द-निकुरम्ब-धवलं
मुकुन्द-सुरवृन्द-बलहन्तृ-कृतवन्दन-लसन्तम्-अहिकुण्डल-धरम्।
अकम्पमनुकम्पित-रतिं सुजन-मञ्जलनिधिं गजहरं पशुपतिं
धनञ्जयनुतं प्रणत-रञ्जनपरं पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज॥६॥

परं सुरवरं पुरहरं पशुपतिं जनित-दन्तिमुख-षणमुखममुं
मृडं कनक-पिङ्गल-जटं सनकपङ्कज-रविं सुमनसं हिमरुचिम्।
असञ्चमनसं जलधि-जन्मकरलं कवलयन्त-मतुलं गुणनिधिं
सनन्द-वरदं शमितमिन्दु-वदनं पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज॥७॥

अजं क्षितिरथं भुजगपुङ्गवगुणं कनक-शृङ्गि-धनुषं करलसत्
कुरङ्ग-पृथु-टङ्क-परशुं रुचिर-कुङ्कम-रुचिं डमरुकं च दधतम्।
मुकुन्द-विशिखं नमदवन्ध्य-फलदं निगम-वृन्द-तुरगं निरुपमं
सच्चण्डिकममुं झाटिति संहृतपुरं पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज॥८॥

अनङ्गपरिपन्थिनमजं क्षिति-धुरन्धरमलं करुणयन्तमखिलं
 ज्वलन्तमनलं दधतमन्तकरिपुं सततमिन्द्रमुख-वन्दितपदम्।
 उदञ्चदरविन्दकुल-बन्धुशत-बिम्बरुचि-संहति-सुगन्धि-वपुषं
 पतञ्जलिनुतं प्रणवञ्जर-शुकं पर-चिदम्बर-नटं हृदि भज॥९॥

इति स्तवममुं भुजगपुङ्गव-कृतं प्रतिदिनं पठति यः कृतमुखः
 सदः प्रभुपद-द्वितयदर्शनपदं सुललितं चरण-शूङ्ग-रहितम्।
 सरःप्रभव-सम्भव-हरित्पति-हरिप्रमुख-दिव्यनुत-शङ्करपदं
 स गच्छति परं न तु जनुर्जलनिधिं परमदुःखजनकं दुरितदम्॥ १० ॥

॥ इति श्रीपतञ्जलिमुनिप्रणीतं चरणशूङ्गरहित-नटराजस्तोत्रं सम्पूर्णम्॥

॥ उमामहेश्वरस्तोत्रम् ॥

नमः शिवाभ्यां नवयौवनाभ्यां
 परस्पराश्लिष्टवपुर्धराभ्याम् ।
 नगेन्द्रकन्यावृषकेतनाभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥ १ ॥

नमः शिवाभ्यां सरसोत्सवाभ्यां
 नमस्कृताभीष्टवरप्रदाभ्याम् ।
 नारायणेनार्चितपादुकाभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥ २ ॥

नमः शिवाभ्यां वृषवाहनाभ्यां
 विरिञ्चिविघ्निवन्द्रसुपूजिताभ्याम्।
 विभूतिपाटीरविलेपनाभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥ ३ ॥

नमः शिवाभ्यां जगदीश्वराभ्यां
 जगत्पतिभ्यां जयविग्रहाभ्याम्।
 जम्भारिमुख्यैरभिवन्दिताभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥४॥

नमः शिवाभ्यां परमौषधाभ्यां
 पञ्चाक्षरी-पञ्चररञ्जिताभ्याम् ।
 प्रपञ्च-सृष्टि-स्थिति-संहृताभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥५॥

नमः शिवाभ्यामतिसुन्दराभ्याम्
 अत्यन्तमासक्तहृदम्बुजाभ्याम्।
 अशेषलोकैकहितङ्कराभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥६॥

नमः शिवाभ्यां कलिनाशनाभ्यां
 कङ्कालकल्प्याणवपुर्धराभ्याम् ।
 कैलासशैलस्थितदेवताभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥७॥

नमः शिवाभ्यामशुभापहाभ्याम्
 अशेषलोकैकविशेषिताभ्याम् ।
 अकुण्ठिताभ्यां स्मृतिसमृताभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥८॥

नमः शिवाभ्यां रथवाहनाभ्यां
 रवीन्दुवैश्वानरलोचनाभ्याम् ।
 राका-शशाङ्काभ-मुखाम्बुजाभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥९॥

नमः शिवाभ्यां जटिलन्धराभ्यां
 जरामृतिभ्यां च विवर्जिताभ्याम्।
 जनार्दनाङ्गोद्धवपूजिताभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥ १० ॥

नमः शिवाभ्यां विषमेक्षणाभ्यां
 बिल्वच्छदामल्लिकदामभृत्याम्।
 शोभावती-शान्तवतीश्वराभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥ ११ ॥

नमः शिवाभ्यां पशुपालकाभ्यां
 जगत्त्वयीरक्षण-बद्धहृत्याम् ।
 समस्तदेवासुरपूजिताभ्यां
 नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम्॥ १२ ॥

स्तोत्रं त्रिसन्ध्यं शिवपार्वतीभ्यां
 भक्त्या पठेद्-द्वादशकं नरो यः।
 स सर्वसौभाग्य-फलानि भुज्ञे
 शतायुरन्ते शिवलोकमेति॥ १३ ॥

॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्री-गोविन्द-भगवत्पूज्य-पाद-शिष्यस्य श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतौ
 श्री-उमामहेश्वरस्तोत्रं सम्पूर्णम्॥

